



Memo

Raad

Aan: Gemeenteraad
Van: College van B&W
PFH: Wethouder Dijkhuis
Datum: 23 september 2025
Onderwerp: Schriftelijke reflectie brief 'PAWOZ-gelden voor de dorpen rondom de Eemshaven' en 'Dorpsmemo'
Zaaknummer: Z.HHL.092156

Geachte leden van de raad,

Op donderdag 18 september ontvingen wij via uw griffie een verzoek van de fracties van Lokaal Sociaal, ChristenUnie, CDA en Hogeland Lokaal Centraal. Zij vroegen het college uiterlijk dinsdag 23 september een schriftelijke reflectie te geven op de brief 'PAWOZ gelden voor de dorpen rondom de Eemshaven' en 'Dorpsmemo'.

Deze brief en memo zijn woensdag 17 september aan uw raad toegezonden door dhr. G. Kruize, namens de dorpsorganisaties van de dorpen rondom de Eemshaven. De brief en de memo gaan over hoe het ging en gaat met de PAWOZ-gebiedsinvesteringen. Doel van de reflectie is om de bespreking over de PAWOZ-gebiedsinvesteringen op een goede manier te kunnen voeren tijdens het raadsoverleg van 24 september. Met deze brief geven wij gehoor aan dit verzoek.

Wat is er gebeurd?

Afgelopen mei stuurden we uw raad een raadsmemo over het proces rondom de PAWOZ-gebiedsinvesteringen. We legden daarin uit wat er was gebeurd, wat er was veranderd en hoe het verder zou gaan. Wij wilden de dorpsorganisaties voorafgaand aan de openbaarmaking één-op-één informeren. Op verzoek van de dorpsorganisaties is dit aangepast naar een dorpenavond op 22 mei in Oosternieland. Een verslag van de hand van de dorpsorganisaties heeft uw raad gekregen.

Tijdens deze dorpenavond heeft wethouder Dijkhuis alle dorpen tegelijk geïnformeerd. Ook heeft hij namens het college zijn oprechte excuses aangeboden voor hoe het proces is gelopen. Aan de inzet van de dorpen en de vrijwilligers heeft het niet gelegen. Als gemeente zijn wij echter te snel, met onvoldoende duidelijke regels van provincie en Rijk en een te weinig uitgewerkt proces gestart. Dat had anders gemoeten en dat willen wij nu ook anders doen. Wat ons betreft is dit een nieuw startpunt.

Wat is nodig voor een nieuw startpunt?

In de brief geven de dorpsorganisaties aan wat zij nodig hebben om dit ook te zien als een nieuw startpunt. Dat is:

1. Dat de toezeggingen van wethouder Dijkhuis van 22 mei jl. onverkort worden uitgevoerd.
2. Dat er financieel inzicht gegeven wordt in gedane en te verwachten kosten, zowel van projecten als met betrekking tot algemene kosten.

Als college kunnen we ons met enige nuance hierin vinden. Wij willen onze toezeggingen nakomen en open zijn over de besteding van de middelen. Daarom geven we een reflectie op de toezeggingen zoals door de dorpsbelangenorganisaties genoteerd en gaan we in over de vraag omtrent financieel inzicht.

1. Toezeggingen:

- a. De deadline van maart 2026 m.b.t. het 'obstakelvrij hebben' van de projecten is losgelaten.
Reflectie: Dit klopt. We hebben dit schriftelijk bevestigd gekregen van de provincie Groningen en dit zal in het definitieve regioplan worden opgenomen.
- b. Er gaat op vrijdag 23 mei een stuk naar de gemeenteraad om hen op de hoogte te stellen van de laatste ontwikkelingen. Dit wordt een openbaar stuk en zal ook naar de verschillende dorpsverenigingen en andere instanties die een projectinitiatief hebben ingediend, worden gestuurd.
Reflectie: Dit klopt. Op 23 mei 2025 hebben we een e-mail gestuurd naar de eerste contactpersonen per dorp. Op dat moment had de griffie de raadsmemo nog niet gepubliceerd. Op 28 mei 2025 was dat wel het geval, en hebben we via de PAWOZ-nieuwsbrief alle betrokkenen op de hoogte gebracht. We hebben daarbij ook een Q&A op onze website geplaatst.
- c. Er zal naar worden gestreefd om binnen plm. 4 weken met een concept-stuk te komen waarin de subsidievoorwaarden in een door de gemeenteraad vast te stellen verordening zullen worden beschreven. De gemeenteraad zal dat (pas) in de raadsvergadering van oktober of november 2025 op de agenda zien verschijnen.
Reflectie: Op de avond zelf gaf de vraagsteller aan dat ze in het dorp hoe dan ook pas verdere stappen zetten als het college en de raad een definitief besluit hebben genomen. Daarom hebben we hier geen actie op gezet. Als een dorp deze tussenstap toch nodig heeft, dan horen we dat graag.
- d. Waar nodig zal in individuele gevallen worden gekeken of er een 'regeling' moet worden getroffen m.b.t financiering en voortgang (bijvoorbeeld molen Goliath).
Reflectie: Een paar initiatiefnemers, waaronder de initiatiefnemer van de molen Goliath, hebben aangegeven dat het een probleem is dat het geld later vrij komt. We zetten alles op alles om zo snel mogelijk een oplossing te vinden die binnen de wet- en regelgeving past.
- e. De gemeenteraad krijgt GEEN beslissingsrecht m.b.t het al dan niet door (laten) gaan van projecten.
Reflectie: Het college bereidt voor de raadsvergadering van 10 december een voorstel voor. In dit voorstel vragen we uw raad om kaders te stellen waarbinnen we als college het budget van de PAWOZ-gebiedsinvesteringen mogen uitgeven. Aan

de hand daarvan stelt het college een definitieve subsidieregeling vast. Het is aan uw raad om te bepalen hoeveel ruimte u geeft aan het college. Ons voorstel zal zijn om de dorpen zelf te laten bepalen welke projecten van de projectenlijst ze willen financieren, en de dorpen kaders mee te geven waarbinnen ze dit mogen doen. Tijdens dezelfde raadsvergadering wordt u gevraagd een besluit te nemen over het definitieve regioplan.

- f. Er is nog veel onhelderheid over de ontwikkelingen m.b.t het (al dan niet doorgaan van) de 'Tweede Tranche'.
Reflectie: Dit klopt. Er is geen onduidelijkheid over het beschikbaar komen van een tweede tranche voor Noord-Nederland. Maar het is nog niet duidelijk hoe dat geld wordt verdeeld. Op dit moment wordt er op regionaal niveau gewerkt aan concept-afspraken over de verdeling van de tweede tranche. Het gaat hierbij om de verdeling van het budget over de verschillende gemeenten en over de verschillende doelen.

- g. Er zal ook worden gecommuniceerd met diegenen / die instanties die deze avond niet aanwezig konden zijn.
Reflectie: Op 28 mei 2025 zijn alle betrokkenen via de nieuwsbrief PAWOZ op de hoogte gesteld van de veranderingen. In deze nieuwsbrief hebben we de oproep gedaan om contact met de betrokken ambtenaren op te nemen als er vragen zijn. Dat hebben enkele initiatiefnemers gedaan. Deze initiatiefnemers hebben we telefonisch geïnformeerd, of we zijn één of meerdere keren langsgegaan.

De inwoners van Oudeschip hebben we via een huis-aan-huis brief op de hoogte gebracht van de veranderingen in de planning van het woningisolatieproject. We waren van plan om een informatiemoment te organiseren. Dorpsbelangen Oudeschip heeft ons geadviseerd om dit voor de zomer niet te doen. Dit advies hebben we ter harte genomen.

- h. Wellicht is het goed om over niet al te lange tijd (een maand?) weer bij elkaar te komen.
Reflectie: Wij blijven ook graag in nauw contact met elkaar. Bij verschillende dorpen zijn we op verzoek al langs geweest, ambtelijk en/of bestuurlijk. Wij willen binnenkort graag weer met alle dorpen samen in gesprek. Daarvoor stond al een uitnodiging klaar. Die hebben we deze week verstuurd. Daarbij hebben we naast de aanwezigen van de vorige keer, ook de vertegenwoordigers van Heuvelderij en de molen Goliath uitgenodigd.

2. Vraag omtrent financieel inzicht:

Reflectie: We zijn als college open over hoe we geld willen besteden en hebben besteed. In het raadsvoorstel van 10 december 2025 vragen we uw raad om kaders mee te geven over hoe we het geld gaan besteden. We nemen daarin ook op welke kosten we hebben gemaakt in de voorbereiding van dit project, en hoe we die kosten hebben gefinancierd. Elk jaar geven we in de jaarrekening uitleg over hoe we het geld in het jaar ervoor hebben uitgegeven. In de begroting vragen we uw raad om voor het volgende jaar geld te reserveren. Voor dit project geldt ook dat we de uitgaven aan de provincie Groningen moeten verantwoorden.

Voor de dorpen kunnen we dit vertalen naar een begroting en jaarrekening per dorp. Zo weet elke dorp waar het aan toe is. We maken ook een nieuwe kostenprognose voor de projecten die we als gemeente moeten uitvoeren. We gaan graag met de dorpen in overleg hoe we dit het beste samen kunnen oppakken.

Hoe gaan we samen verder?

Als college willen we graag een nieuwe start maken met de dorpen. We willen ervoor zorgen dat dit project weer voelt zoals het bedoeld is: als een vliegwiel en niet als een blok aan het been. We zijn er van overtuigd dat dit ook kan. We krijgen veel geld, waarmee we samen mooie dingen kunnen doen. We hadden gehoopt dat dit al eerder en beter gelukt zou zijn. We zijn – met de beste intenties- snel van start gegaan. Achteraf gezien was dat te snel. Dat spijt ons erg. Vooral omdat we zien hoeveel inzet er is geleverd door ontzettend veel vrijwilligers. Daar zijn wij zeer dankbaar voor.

Wij hopen het vertrouwen in het project stap voor stap te kunnen herstellen. Wij begrijpen goed dat vertrouwen tijd nodig heeft om terug te komen. Daarom verwachten wij ook niet dat de dorpen morgen staan te juichen over hoe het nu gaat. Wel hopen wij dat we – stap voor stap – weer samen op pad kunnen gaan. Samen, als gelijkwaardige partners, ieder vanuit de eigen rol, willen we bouwen aan sterke dorpen met bloeiende gemeenschappen. Want dat is de bedoeling. En dat is wat onze inwoners dubbel en dwars hebben verdiend.

Wij hopen u hiermee de nodige basis te hebben gegeven om het gesprek in uw raad te kunnen voeren.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

P.P.M. van Vilsteren
Gemeentesecretaris

J.C.F. Broekhuizen
Burgemeester

Bijlagen: -